

Protokoll Dialogmöte/REKO-möte Terra Nova, Visby 2009-12-16

17.30-19.30

1. Sören Larson, chef för GEAB Värme, hälsar de 30 närvarande kunderna välkomna och inleder med att presentera deltagarna från GEAB, VD Anders Mårtensson, Chef Värme och övriga affärer Gunnar Jonasson, Staffan Sundström samt Mia Stuhre kommunikationsansvarig.

2. Anders Mårtensson tar vid och berättar kortfattat om GEAB och de olika verksamheterna, elnät, entreprenad, bredband och elhandel.

3. **Presentation av GEAB Värme:** Sören Larsson berättar om fjärrvärmens utveckling på Gotland och hur antalet kunder och anläggningar fördelar sig. GEAB Värme har idag ca 1325 kunder. Dagens möte är en del i REKO Certifieringen. Enligt den ska GEAB:

- ge en tydlig och lättillgänglig information om exempelvis verksamheten och prisförändringar.
- En öppen dialog ska föras och kunderna ska ha mer att säga till om
- utveckla en god relation mellan kund och leverantör, att stärka och trygga kundernas ställning samt att förhindra att fjärrvärmeföretag missbrukar sin dominerande ställning.

4. Sören går igenom GEAB:s fjärrvärmeverksamhet, med tyngdpunkt på värmeproduktionens miljöpåverkan. De närvarande fjärrvärmekunderna konstaterar att deras val av uppvärmning är ett mycket miljövänligt alternativ. Värmeproduktionen i Visby har under de senaste 15-20 år sedan gått från en mix av mestadels fossilt bränsle till enbart biobränsle. Endast i Slite används en del fossil olja tillsammans med spillvärme från Cementa. Orsakerna är dels att fossil olja med dagens skattelagar är det mest lönsamma om leverans sker till ex tillverkande industri och växthus, dels att alternativ till spillvärmens behövs när Cementa står still pga revision.

5. Efter Sörens genomgång öppnas mötet för frågor från de inbjudna.

a) Finns det en konsumentförening för fjärrvärmekunder som förhandla om ex prissättning?

Svar; GEAB hänvisar till Villaägareföreningen som för ständig dialog ang fjärrvärme centralt.

b) Använder GEAB sopor från Gotland till sin produktion?

Svar; GEAB utredde för fyra år sedan möjligheten att bygga ett eget kraftvärmeverk med sopförbränning, men fann det för dyrt med tanke på att Gotland har en relativt liten mängd sopor samt att kommunen planerade för källsortering vilket bidrar till minskande sopmängder. Gotlands sopor går nu till största del till Cementa i Slite.

c) Hur ser utbyggnadsplanerna för kommande år ut?

Svar; Under de två senaste åren har antalet nyanslutningar varit högre än tidigare år, troligen pga den förra högkonjunkturen. Vi ser nu att det har börjat vända och det blir inte i samma takt under de kommande åren. Någon stor satsning på villaområden kommer inte att genomföras de närmaste åren på grund av för höga investeringskostnader.

d) Fjärrkyla till Visborgsområdet, hur funkar det?

Svar; Lokalerna på Visborg kommer att kylas med hjälp av havsvatten som pumpas upp i rör. Kylan från havet omvandlas till kyla i luft som sedan sprids via ett ventilations-system.

e) Hur ser utbyggnadsplanerna ut i Hemse?

Svar; Det finns inga planer på att bygga ut i Hemse för tillfället. Kommer det förfrågningar så ska vi givetvis undersöka möjligheten.

f) Hur lång livslängd kan man beräkna att värmeledningarna har?

Svar; Vi beräknar ca 50 år, men det finns värmeledningar på fastlandet som grävdes ner i början av 50-talet och som inte behöver bytas än. I GEAB:s nät är de äldsta värmeledningararna från början av 80-talet, men det finns nät i ex Slite och på Gråbo som är från 70-talet.

g) Hur lång livslängd har fjärrvärmecentralen?

Svar; Vi beräknar att centralerna har en livslängd på ca 20-25 år, men de kan fungera längre än så. Vår uppmaning till kunderna är att inte vänta för länge med ett utbyte av fjärrvärmecentral. När reparationerna börjar komma är det oftast mer lönsamt att byta hela centralen än att byta de felande funktionerna. Det blir snabbt dyrt med reservdelar till gamla anläggningar.

h) Är vattnet lika varmt hos första kund på linjen som hos sista?

Svar; I stora drag är temperaturen densamma hos de kunder som ligger närmast i förhållande till de som ligger längre bort, det kan skilja någon grad men det har ingen praktisk betydelse och påverkar inte några kostnader för kunden.

i) Hur påverkar individuell mätning kundens förbrukning?

Svar; Vi ser att de kunder som har fått individuell mätning oftast minskar sin förbrukning med närmare 25%.

j) Finns det möjlighet att införa individuell mätning i samtliga flerfamiljshus, även de som är äldre?

Svar; Det beror lite på hur värmesystemet i huset ser ut, är det redan idag uppdelat så bör det gå men det är högt individuellt om det är lönsamt eller ej. Ta kontakt med en rörfirma så hjälper de er att göra en kostnadsuppskattning.

k) Staten uppmanar Vattenfall att reducera kostnaderna för el till större företaget, har GEAB fått dessa rekommendationer även för fjärrvärme?

Svar; Nej, det har vi inte.

l) Vem vänder kunderna sig till när de behöver service på sin utrustning?

Svar: GEAB håller på att undersöka möjligheterna till att erbjuda kunder ett serviceavtal, men i dagsläget så hänvisar vi de som behöver hjälp till någon av VVS-företagen på orten. Garantiärenden tar vi naturligtvis hand om.

m) Vem vänder man sig till när man vill få ett pris på individuell mätning?

Svar; Vänd dig till en rörmokare/VVS-företag.

n) Betalar sista kund i slingan ett högre pris eftersom det väl måste krävas mer vatten för samma värme?

Svar: Nej, vårt fjärrvärmesystem är uppbyggt med två olika rör. Ett rör med varmvatten som går in till varje kund och ett rör med det kallare vattnet som kommer från varje kund. Det betyder ytterst liten skillnad i värme mellan första och sista kund på en slinga.

o) Varför måste GEAB, förutom spillvärmerna från CEMENTA, elda med fossilt bränsle i Slite när exempelvis i Luleå så klarar man sig på enbart den spillvärme som kommer från LKAB?

Svar; Det beror dels på att CEMENTA vid ett par gånger om året står still pga revision samt att det med dagens skatteregler är mer gynnsamt att elda med olja när värmeleveransen är till tillverkande företag och växthus.

p) Hur reglerar man sin central för att få optimal värme?

Svar: Det bästa tipset är att skruva upp alla termostater i byggnaden på max. Ställ sedan in önskad temperatur i det kallaste rummet med hjälp av inställningarna på fjärrvärmecentralens reglercentral. Skruva sedan ner termostaterna i de andra rummen till önskad rumstemperatur i respektive rum då bör man kunna få en jämnt fungerande värmeförsörjning som är behaglig i hela huset. *Tips:* läs instruktionen hur man justerar temperaturen i förhållande till utomhustemperaturen.

q) Sänker man sina värmekostnader om man drar ner på värmen hemma över ex en helg när man är bortrest?

Svar: Ja, ska du vara borta en längre tid så sänker du dina kostnader genom att exempelvis gå ner till 16 grader. Att ha nattsänkning spelar inte så stor roll i slutändan, eftersom det drar lite extra värme när allt ska värmas upp igen men visst sparar man alltid lite på att sänka. *Tips:* läs av energimätaren varje dygn och notera om det blir någon skillnad om temperaturen sänks eller om den behålls oförändrad. Kom ihåg det måste vara liknande förhållanden vid de olika tillfällena, även vad gäller varmvattenförbrukningen eftersom den är en mycket stor del av förbrukningen.

r) Hur ser GEAB på prisutvecklingen framåt i tiden?

Svar: Vi tror på en konstant, men liten prisstegring. Dock tror vi att fjärrvärmerna alltid kommer att vara mycket konkurrenskraftig mot andra uppvärmningsformer vilket den även historisk har varit.

s) Finns det någon motpart som GEAB förhandlar med när det gäller prissättning inför kommande år?

Svar: Nej, vi gör kostnadsbedömning för kommande år under hösten, sedan fastställer vår styrelse priset.

t) Är GEAB ensam på marknaden när det gäller fjärrvärme?

Svar; Nej, det finns några andra aktörer i bl a Fårösund och Roma.

u) Hur ser GEAB:s lönsamhetskrav ut för de kommande åren?

Svar; Det är styrelsen, dvs ägarna som sätter dessa krav år från år, så vi kan inte säga hur det ser ut om exempelvis två till tre år.

v) Är Gotlands kommun och Vattenfall överens om avkastningskraven?

Svar; Ja, representanterna i vår styrelse har i sitt uppdrag att ansvara för ett vinstdrivande företag, så Gotlands kommun kan inte kräva att GEAB ska ha nollvinst som mål.

6. PAUS: Under pausen bjuds på smörgåstårter och kaffe eller dryck.

Tack för ett trevligt och intressant möte!

Anteckningar förda av Mia Stuhre